

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és esütőtökön.
Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., félfévre 6 kor.,
negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.

Felolós szerkesztő:
OBLÁT KÁROLY

Szerkesztőség: Zarándok-utca 7. szám. Telefon 58.
Hirdetések árszabály szerint számítanak;
többszöri hirdetésnél kedvezmény. — Nyilttér sora 30 fillér.

Félistenek napja.

Irta: **Szilágyi Lajos.**

Zombor, 1905. okt. 6.

Ötvenhat évi pihenés alatt talán még egyetlenegyszer sem termelt az ősz olyan virágokat az aradi megdicsőült tizenhárom vértanú sírján, mint az idén. A nemzetközi szocializmus vérrel itatott rózsái tarkítják az idén a kegyelet bokrétláját, nem élénkebb színűvé téve azt, de bemocskolya. A hazátlanságból, hazaárulásból virtust csinálnak azok az urak, akiknek meglévesztő átkos befolyása hatni tud az elvakult tömegre. Rosszul mondtam, nem a tömegre, hanem csak arra a 40000 magát nemzetközinek valló értelmellen egyedre, akik istent s hazát feledve, vakon dobják magukat oda minden gázság eszközéül. Mert annyian vannak ők, 40000 nemzetközi szorongatja ökleit Budapesten, — az ország más vidékén nincsenek. Ha van egy, vagy kettő, azok épen nem számítanak. De az a 40000 sajnos, mégis számít. Legalább is annyit, hogy egy gátat képeznek a hazafias törekvések elől.

Mintha a földalatti bűzös szennyecatornából kiáradt patkánysereg rohanna meg a magtárakban aczélosan ragyogó buzát.

Budapesten van a nemzetközies fészke. És ez jól van így. Legalább a vidék tiszta lelkű hazafias polgárságát nem inficiálják. A vidék megmarad hazafiságában, megőrzi tiszta érzelmeit és a legszentebb magyar ünnep kegyelettel telt napján igaz szívűl ünnepel.

A fővárosi temető a mai napon százezrek zarándokhelye. A vidék minden részén áhitatosan ápolják a kegyelet virágait a magyar haza fiai. Mi az a

40000 dissonans hang az egész nemzet ünnepi fohászában? Semmi A nemzetközi káromkodások elvesznek a milliók ajkairól felhangzó ima menydörgésében.

És ne örüljön a gaz osztrák politika annak, hogy megronthatja bérenczeinek csataordításával a szent ünnep áhitatát. Mert nem ronthatja le, kísérlete megtörik a tiszta hazafiság erején.

Mi Zombor város magyarul érző, hazafias polgársága, adjuk át magunkat szintén e napon a kegyelet követelte hangulatnak. Az aradi tizenhárom véres tetemének árnyai szálljanak közénk, emlékeztesse bennünket, hogy e hazáért élünk, halunk kell!

E város falai között a Szabadságtéren büszkén áll az aradi tizenhárom egyikének szobra, hirdelve azt, hogy e város lakosai átértették a szent eszmét, melyért az ő vérük folyt.

E napon nagy ünnepek színhelye lesz a szobor előtti tér. De ünnepelje meg e napot minden zombori magyar.

Zarándokoljunk el mi e naponeszoborhoz. Nem kell semmiféle tüntetés. Nem kell lármá, nem kell zaj. De e nagy, emlékeivel szent nap délelőttjén 11 és 12 óra között fejezze ki a magyar közönség ünnepi áhitatát azzal, hogy a Kossuth Lajos-utczában és a Szabadságtéren megjelenik és áhitatos csendben, szívében érzett szent lelkesedéssel sétál a Schweidel-szobor körül. Zombor szép hölgyei, magyar asszonyok, leányok, komoly, dolgos férfiak, lelkes ifjúság, derék, okos és hazafias munkásaink, legyetek ott mindannyian. Le-

begjen körül benneteket a sírból viszatérő tizenhárom vértanú szelleme, hogy megerősödjete a szeretetben édes hazánk iránt! Adjunk e néma tüntetésben is hű kifejezést érzelmeinknek.

És bizonyára elő fog törni a szobor előtt az érzelmeitől túláradó keblekből, hogy

... ha mégegyszer azt üzeni
Mindnyájunknak el kell menni. . .
És el is fogunk menni!

*** Nemzeti ellentálás Zentán.** Zenta város polgársága hétfőn Bartha Miklós a város országgyűlési képviselőjének beszámolója alkalmából rendkívül látogatott, lelkes népgyűlést tartott, amelyen a szövetkezett ellenzék mellett foglaltak állást, elítélve az ügyvivő kormány viselkedését és az ellenzék vezérek szeptember 23-iki bécsi fogadását.

*** Pártgyűlés Szabadkán.** A bácsme gyűlési függetlenségi párt október 15-én Szabadkán nagygyűlést tart, melyen gróf Apponyi, Kossuth, Bartha Miklós, gróf Teleki Arvéd, Lovász Márton, Fernbach Károly stb. stb. ország. képviselők lesznek jelen.

*** Kossuth Ferencz üdvözlése.** Kossuth Ferenczhez, a függetlenségi párt és a szövetkezett ellenzék vezéréhez a megyékből a következő üdvözlő táviratok érkeztek:

Nemesmilitics. Nemesmilitics község lakossága, mely királyi adomány folytán csupa nemből áll, képviselőjének Fernbach Károlynak mai beszámolóján megragadja az alkalmat, hogy keserűséggel telt megütközését fejezze ki a szeptember 23-án Bécsben vezéréiben a nemzetet ért nagy sérelem fölött. Üdvözlőjük nagyságodat s biztosítjuk, hogy nemes községnket a nemzeti ügy haza mindig az első sorokban fogja találni.

Vujevich Simon pártelnök,

Bácsalmás. Lázár Pál országgyűlési képviselő beszámoló beszéde alkalmából a Bácsalmáson egybegyűlt polgárság a szövetkezett pártok iránti törhetetlen ragaszkodásának ad kifejezést és felkéri nagyságodat, hogy ezt a szövetkezett pártok tudomására hozni és azokat a megkezdett irányban való kirtásra buzdítani méltóztassék. A ber Lajos elnök, Spielvogel Rezső jegyző.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜLELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

* **Beszámoló.** Lázár Pál, a bácsalmási kerület országgyűlési képviselője vasárnap délelőtt mondotta el beszámolóját Bácsalmáson. Mestersedőben kifejtette, hogy a válság mesterséges szítása csakis a liberális párt nemzetellenes viselkedésének és mesterséges összetartásának tulajdonítható. A legutóbbi audiencia bizonyította, hogy sohasem gondoltak komolyan arra, hogy a koalíciót megbizák a kormányalakítással. Tiszák és Fejérváryék fondorlata csak azt okozza, hogy kijátszzák a magyarságnak gazdasági önrendelkező jogát és a képviselőknek ismételt törvénytelen elnapolásával és föl-oszlásával lekésleltessék a külföldi szerződések önálló megkötésének lehetőségét és belekényszerítsék országunkat az osztrák vámközösségbe.

* **A politikai helyzet.** Mint Budapestről értesülünk, a Fejérváry kormány egy-két tagjának kivételével újra reaktiváltak. Ő felsége a tegnapi előtti audiencián jóváhagyta volna a kormányt az elé terjesztett 9 pontból álló programját, mely programot Fejérváry az e hó 10-én összeülő országgyűlés elé fog terjeszteni. A program a következők:

1. Az önálló vámtérület, amely 1917-ben lépne életbe.
2. A szabadelvűpárti kilences bizottsági, a katonai kérdésekre vonatkozó határozat végrehajtása.
3. Intézkedés, hogy Magyarország külön államisága a diplomáciában is kifejezésre jusson jelvényekben és felirásokban.
4. A választójog kiterjesztése.
5. A progresszív adózási rendszer létesítése.
6. A földterhermentesítésről szóló törvényjavaslat.
7. Az otthon védelméről szóló törvényjavaslat.
8. Az Alföld csatornázásáról szóló törvényjavaslat.
9. A tisztviselők végleges fizetésrendezéséről javaslat.

Zombor város — és október 6-ának ünneplése.

Azon határozatból kifolyólag, mely szerint a város szeptember 25-iki közgyűlésén kimondotta, hogy október 6-át minden évben kegyeletesen megünnepeli, az ünnepélyes rendezésnek megállapítása céljából a közgyűlés saját kebeléből egy állandó bizottságot küldött ki.

Hogy azonban ez ünnepély fénye minél jobban emeltesse, elhatározatott, hogy az állandó bizottság magát a város polgáraitól 150 tagu bizottsággá egészíti ki. Ezen 150 tagu nagy bizottságot Hauke Imre polgármesterünk mint a rendező bizottság elnöke, tegnap délelőtt 11 órára a városháza nagytermében tartandó alakuló értekezletre hívta meg.

Az értekezleten megjelentek az összes tagok. A polgármester igen szép és hazafias beszédben üdvözölte a megjelent bizottsági tagokat, mire a nagygyűlés egyhangulag nagy bizottsággá alakult.

Erre a polgármester felolvasta az október 6-iki programot, mely többek között a hozzájárulása után egyhangulag fogadta el.

Zombor szab. kir. város a következő meghívót boesajtotta ki:

Meghívó. Zombor szab. kir. város közönségének 1905. évi szeptember hó 25-én 260 (közgy.) szám alatt hozott határozatával az aradi vértanúk emlékére folyó évi október hó 6-án rendezett ünnepek sorrendje:

1. Reggeli 9 órakor ünnepi gyásztisztiszelet a róm. kath. plébánia templomban.

2. Az istentisztelet végeztével a törvényhatóság testületileg a Schweidel szoborhoz vonul.

A szobornál a Szózatot a Kaszinó egyleti dalára énekelik.

4. Emlékbeszéd — tartja Vértesi Károly a Schweidel-bizottság volt elnöke.

5. Koszorúk elhelyezése a szoborra: a) Zombor város nevében elhelyezi Hauke Imre polgármester.

b) A zombori függetlenségi párt nevében Buday Gergely.

c) A Bácsmegeyi függetlenségi párt nevében Fernbach Károly orsz. képviselő.

d) Esetleg egyéb koszorúk elhelyezése.

6. „Hymusz” éneklé a zombori iparos dalárda.

Zombor 1905. október hó 4-én.

Az ünnepélyeket rendező 150 tagu bizottság nevében Hauke Imre, elnök.

A zombori új vonatpár.

Említettük volt lapunk legutóbbi számában, hogy új vasuti összeköttelést kapunk a szabadkai új gyorsvonatokhoz. Erre megostromolták szerkesztőségünket az iránt, hogy mikor indulnak meg az új vonatok. Mint értesülünk, az új vasuti összeköttetések nem voltak már felvehető az októberi menetrendbe, de viszont bizonyos az is, hogy az új vonatok a legközelebbi időben megindulnak.

Ezzel kapcsolatosan arra is akarunk visszatérni, hogyan nyert említett új vasuti összeköttetés ilyen hamar elintézését.

Mult szeptember 3-iki megyei közgyűlési ülésen Latinovits Pál főispánunk előhozta ezen hónapok óta vajdó vasuti ügyet, mire Fernbach Károly is felszólt, hangsúlyozván, hogy igen jó volna, ha a főispán az ügyet megsürgetné. Főispánunk — ki minden jó dolognak a szószólója — egy pár napra rá közbenjárt ez ügyben Hauke Imre polgármesterrel egyetemben Vörös László keresk. miniszternél. A miniszter méltányosnak találta főispánunk előterjesztését, megjegyezvén azonban, hogy új vonatokot nem adhat Zombornak, hanem proponálja a főispán valamit, hogy hogyan lehetne az ügyet új vonatpárok nélkül elintézni.

Főispánunk azután megbeszélte az ügyet a polgármesterrel és így határozták el, hogy a hajnali és esti személyvonatok helyébe kérje a város az új összekötő vonatpárt. Ezt ismét előterjesztette főispánunk a kereskedelmi miniszternek, amit a miniszter keresztülvihetőnek talált. Most már a polgármesterrel egyetemben fáradozott az ügyben a főispán is, és így lehetővé tették azt, amit az előbbi keresk. miniszter kihivhatatlannak mondott.

Megszűnt lap — új lap.

Dr. Donoszlovits Vilmos szerkesztésében 1 1/2 év óta „Uj Bácska” cím alatt megjelent függetlenségi párti politikai közlöny október hó 1-sejével megszűnt.

Az eléggé élénken és jól szerkesztett lap szerkesztője búcsú szavában ezeket mondja:

„Reánk többé szükség nincs. A Zombornak, de a vidéken is megjelenő lapok csaknem egytől-egyig át-

alakultak és azon szent cél érdek-szerűjába szegődtek, a melyet már akkor szolgáltunk már, midőn ezen lapok — kevés kivétellel — a rút bécsi kéz szolgálatába álló kegyenczek által vezettettek, s a midőn az „Uj Bácska” megjelenésével e lapok némelyike a legritább eszközökkel harczottak ellenünk, — s azon elveinket perszifliáltak, a melyeket ma már magukéva tettek.

A harmonia megvan és teljes. Főöslegesnek találjuk, hogy ugyanazon hangnemben, a melyben — hála az általános büles belátásnak — mindannyian egyenlően most már részt vesznek, mi is tovább közreműködünk.”

A megszűnt lappal gyakran volt ugyan kemény és kellemetlen polemikánk, de dacára annak sajnálatlaltal vesztünk tudomást e lap megszűnéséről és reméljük, hogy a volt szerkesztő tehetséges tollát nem fogja sokáig hevertetni. Ügylátszik új lapok alakításának a terrenuma nagyon gyöngye lábon áll nálunk. Másutt másként van ez. A helyi érdekű hírlapok pártoltságát nálunk senki sem lelkesedik. Bármely párt irányait kövesse az új lap, közönségünkben hiányzik az a közszellem, mely annak hosszú életét biztosítja. Hátha találkoznék valaki a ki „ingyen” lapot adna ki? Az ilyen prosperálhatna talán.

Tegnap vettük kézhez az új, háromszor hetenként Dr. Jovánonits József szerkesztésében megjelenő lapot a „Bácsmegeyi Függetlenséget”, mely ugylátszik, hogy a megszűnt „Uj Bácskának” akar folytatása lenni. Amint azonban az első szám mutatja, bizony sokkal hátrább áll az, ugy zsurnalisztikai, mint tartalom dolgában is, a megszűnt lapnak. Mert valjuk be őszintén, hogy a megszűnt „Uj Bácska” élénken és válladozatosan volt szerkesztve ugy, hogy állandóan érdeklődéssel várták a lapot. Kár volt tehát az új lap kedvéért a régi lapot beszüntetni.

Bármily nagyok lehetnek is az ellentétek az „Uj Bácska” és a 25 éves multtal bíró helyi lapok között, a zsurnalisztikai collegialitás annyira még is meg volt benne, hogy azon a napokon adta a lapot az olvasó kezébe, midőn helyben más lap nem jelent meg. Az új lap ezt nem teszi. Konkurens gyanánt lép fel és ugyanazon eszme szolgálatában álló lapokat visszashoritani látszik célozni. De ha jobb, tartalmasabb, agilisabb és eszmedusabbat nem tud produkálni az a diszes írói gárda, mellyel az első számban bemutatkozik, akkor az „ingyen” lap csak szaporítani fogja a többi lapok olvasó közönségét. A lapban közölt cikkek irányéjszméi nem mindenben egyeznek a munkatársak eddig nyíltan vallott elveikkel. A szocialisták lerántása, a szabadelvű párt multjának megrogdosása közel érmeti érzékenyen a lekötött diszes munkatársak némelyikét. Bár nekünk semmi kifogásunk nem lehet, ha a kocsis a hintóban ülök szeméit is kiveri az ostorcsapásokkal, melyekkel a lovakat akarja ütni.

Különbön hosszú életet kívánunk új lapársunknak! Ad multos annos!

A szegedi kereskedelmi és iparkamara.

M. hó 28-án tartotta meg havi teljes ülését Szarvady Lajos elnöklete alatt. Az ülés tárgyalásairól a következő tudósítást kapjuk: Tudomásul szolgált a kereskedelemügyi miniszter értesítése a közgyűlési bíróság azon döntéséről, hogy a közkereseti társaságok által fizetett adó a cégtagok egyéni adójának tekintetik és az a virilis jog megállapításánál beszámítható. Közölts az elnök még a keresk. miniszter leiratát, mely szerint a kamara kérelme folytán a belügyminiszternél közbenjárt, hogy a 15 éven aluli gyermekek

az utcazi hírlapírásitól eltérően, Azonkép közölte a teljes állással, hogy a törvényhatóságok utasították, mikép a kereskedelmet és ipart érdeklő szabályrendeletekre vonatkozóan az illetékes kamara véleményre kikérendő. Orvendetesen vette a teljes ülés tudomásul a kereskedelemügyi miniszter azon értesítését, hogy a kamarának az ipari vándorszakkantilók szaporítására vonatkozó kívánatát figyelembe fogja venni. — Uj. Czerezy Mihály beltag indítványozta, hogy kérjen a kamara a Budapest—szegedi vonatösszekötés javítása érdekében egy új gyorsvonatot, mely Budapestről este 6 és 7 óra között indulna. A teljes ülés ez indítványt mellőzte, mert a kérést kivihetetlennek tartja. — Azonképpen mellőzte a kamara Reitzer Lipót szegedi kereskedő azon kérését is, mellyel lépeket kívánt tétetni, hogy a vasúti utmutatókban az állomások árforgalmi berendezése is megjelöltesse, mert ez adatokat a Máv. külön 40 filléres füzetekben közreadta az érdekeiket tájékoztatása czéljából. — A kereskedelemügyi miniszter kérdésére véleményt szolgáltatót a kamara, hogy a Tarisnyáknak állatvásárokon való árusítása megengedhető, továbbá, hogy elutasítandók volnának azok a felbontások, melyek a Bács-Bodrog vármegyét új betétszámlatogatósi szabályrendelet ellen beadatták. — Szenttamás közönség házalási szabályrendeletét jóváhagyásra ajánlotta a kamara és azonkép megadni javasolta a Stojkovits Zakár és Nenád zombori lakosok által zálogüzlet nyitására kért engedélyt. — Véleményt szolgáltatott még a kamara Hódmezővásárhely város mérőhivatali szabályrendelete, Tiszakálmánfalva és Tittel közönség országos és illetőleg betétszámla engedélyezését kérő-folyamodásai és egy szabadkai iparkihágás ügyében. — A palánkai ipartestület kérelmére fölterjesztést határozott el a kamara a kereskedelemügyi miniszter egyik harmadfokú döntésében kimondott azon határozat visszavonásáért, mely szerint az ipartestületi betegségyőző pénztáraknak kereskedői alkalmazottak nem lehetnek a tagjai és elhatározta még a kamara, hogy a fegyencz ipar szabályozását ismételtén sűrűti és több fegyháznak konkrét adatokkal igazolt káros versenyzésének haladéktalan beszüntetését kéri. — Azonkép fölterjesztést tesz a kamara a póstakarakérti chopue forgalomban életbe léptető újításokért és pártoló fölterjesztést tesz a nagyváradai kamara azon kérésének teljesítéséért, hogy a sulypát használata a szappan és festégyártásnál eltiltassék. — A kassai kamara azon mozgalmára vonatkozóan, hogy az ipartörvény módosítása alkalmával mondassék ki, mikép kereskedő tanoncz csak 4 középiskolát végzett ifju lehet, a kamara olykép határozott, hogy ez ügyben meghallgatja a testületek és egyesületek utján a kerület kereskedőinek véleményét. — Végül több száz korona segélyt szavazott meg a kamara több iparosodott-továbbképző és kereskedelmi esti tanfolyam, valamint több iparos és kereskedő érdekeket szolgáló egylet támogatására. — Az ülés kiemelkedő pontja a Kulinyi Zsigmond elhalálozásával megüresedett titkári állás betöltése volt, melynek előkészítésére az előző teljes ülés egy 15 tagu bizottságot küldött ki. E bizottság javaslatainak elfogadásával szököbbséggel olykép határozott a kamara, hogy az állásra Perjessy László szegedi felsőkereskedelmi iskolai igazgatót hívja meg.

Hirek.

Tisztelt olvasóinkhoz!

Október 1-én új évfolyam vette kezdetét és ma arra kérjük előfizetőinket szíveskedjenek a lejáró előfizetést mi-

előbb megújítani, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne következzen.

Mozgalmas időkkel élünk, amikor minden magyar ember az újságból merít értesülést. Nem hivatkozunk arra, miképen teljesítjük e mozgalmas időkben is hírlapírói tisztünket, hogy olvasóinkat minél gyorsabban és kimerítőbben tájékoztassuk az eseményekről. Csakis úgy irunk, hogy a közönség gondolkozik és annak szívverése tükröződik vissza a közönség lapjának hátsábjain.

Irányunk szabadelvű és független. A magyar nemzet önállóságáért, teljes függetlenségéért, a magyar nyelvnek legnagyobb mérvű tőrfoglalásaért és hazánk teljes kiépítéseért szívünk minden dobbanásával, lelkünk és tehetségünk legtisztább megnyilvánulásával — nem tekintve sem jobbra sem balra — fogunk továbbra is küzdeni.

Ha e nézetek ill-ott el is lérték, mert nem mindig gondolkozhatnak az emberek egyformán, de amikor a haza sents ügyéről van szó, magyar emberek csak egyformán gondolkozhatnak. Mint eddig, továbbra is azon leszünk, hogy hivatásunk magaslatán állva, minden igényt kielégíthessünk, melyet az olvasó közönség manapság egy jól szerkesztett lappal szemben támaszthat. A Zombor és Vidéke előfizetési ára jövőben is úgy

vidékre, mint helyben:

negyedévenként . . . 3 kor.

félévenként 6 „

* **Kinevezés.** A belügyminiszter dr. Pilaszánovits Antal fizetésnélküli min. fogalmazó, bácsmezejei földinket, valóságos min. fogalmazóvá nevezte ki.

* **Az ügyvédi kamara köréből.** A szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Alföldy Árpád zombori ügyvédet lemondása folytán az ügyvédek lajstromából törölte, dr. Bokán Milos ügyvédi ügyvédet pedig a lajstromba iktatta.

* **Kinevezés.** Ó felsége Lestyánszky Pál titeli járásbíró a VII. fizetési osztályba sorozott járásbíróvá nevezte ki.

* **Előléptetés.** A m. kir. igazságügy-miniszter Pletikosits Agostont, a zombori kir. törvényszéki vizsgálóbíró mellé beosztott írnotok a XI. fizetési osztály 3. fokozatából ugyanazon osztály 2. fokozatába léptette elé.

* **Kinevezés.** A földmívelésügyi miniszter Bőröcz Mihály fizetéslen segédmérnököt végleges minőségű fizetéses segédmérnökévé kinevezte.

* **Kinevezés.** Mok Zoltán, a bajor gubóbevaltó hivatal felügyelőjét a kereskedelemügyi miniszter Temesvárra főfelügyelővé nevezte ki.

* **Uj járásbíró.** A hivatalos lap hétfői száma hozza, hogy Ó felsége Rehak Ferencz ügyvédi törvényszéki bírónak járásbírószázi minőségben az ügyvédi járásbírószághoz saját kérelmére leendő áthelyezését megengedte és nevezett járásbírónak egyidejűleg az itélő táblai bírói címet és jellegét adományozta.

* **Ada közönség küldöttsége a főispánnál.** Ada közönség küldöttségileg tisztelt kedden Latinovits Pál főispánnal és Karácsony Gyula alis-

pánnal. A küldöttség a közönségnek ügynevezeti foglaltságai preinek beszüntetése tárgyában hozott és a közönség pénzügyi szempontból mélyen érintő ügyére vonatkozó közgyűlési határozatának jóváhagyása iránt. A küldöttség szívélyesen fogadta a főispán és kijelentette, hogy a közönség eme jogos kérését teljesíteni fogja a közönség jól felfogott érdekében, nehogy hiába való költséges perekkel legyen a közönség megterhelve. Ezután az alispánnal tiszteltgett a küldöttség, ki szintén ily értelemben felelt.

* **Október 4.** A király névnapját városunkban a hivatalos világ az idén is megünnepelte. A róm. kath. plébánia-templomban volt Te deum, a melyen a megyei és városi törvényhatóság, a tisztikar a különböző hivatalok főnökei, az iskolai növendékek tanáraik vezetése mellett résztvettek.

* **Alispánunk köruton.** Karácson Gyula kir. tanácsos, vármegyénk alispánja most teszi meg hivatalos körútját dr. Mikosevits Kanut vármegyei főügyésszel egyetemben a megye községekben, hogy a szolgabírói ügykezeléseket megvizsgálja.

* **Halálos esés.** Kedden délben 1 órakor a Kossuth Lajos utcában sétáló közönség szemtanuja volt egy vérlázító szerencsétlenségnek. Dr. Falcione Árpád első emeleti lakásának utcazi ablakából lebukott Fiby Margit nevű szobaleánya. A szegény teremtés az ablakokat tisztította; még pedig oly ügyetlenül, hogy elszédült és az utca járdájára bukkott. A szerencsétlen leányt azonnal bevitte az ott állomásozó rendőr és egy uriember a kapu alá, ott egy pár perczre magához tért és irtózatosan jajgatni kezdett, hogy háta fáj. Az előhívott orvosok dr. Dannerer Ádám és dr. Poppovits István azonnal megvizsgálták a megsérült leányt, ki időközben ismét eszméletét veszítette és megállapították, hogy a szerencsétlen teremtés nagy mérvű agyrázkódást és hátgerincz sérülést szenvedett. Ezzel kapcsolatosan nem róvhatjuk meg elegendően azon könnyelműséget, hogy a leányt minden óvintézkedés nélkül felállni a parkányra az ablakok tisztítására. Mint halljuk a szerencsétlen leány gazdája még pár nap előtt figyelmeztette a leányt, hogy vigyázzon e munkánál. — A sulyosan sérült leányt még aznap este a kórházba szállították, ahol gazdája külön figyelmes ápolást kért részére, és mint halljuk 2—3 hét múlva felépül.

* **A bukkott leány tragédiája.** Fialtal lelkek erkölcsi züllésének egyik szomorú jelente játszódtott le e hó 2-án délben egyik madár utcazi Draxler-féle bordélyházban. Masirevits János 24 éves faczér kereskedő-segéd, a ki már hosszú miatt többször büntetve volt és napok óta a környéken kóborol, szeretőjét Hegyesi Mariskát dorozmai illetőségű bukkott leányt revolverével kétszer megöltte. Azt akarta ugyanis a merénylő, hogy a leány szökjék meg vele, s minthogy az vonatodott, kétszer reálított. Az első lövés után a leány sikoltozva kimenekült a szobából, erre aztán másodsorú tetto meg a halálhozó lövést. Az egyik lövés balkarját érte a másik golyó a hátán át furódott a tüdejébe. A rendőrség a leányt még kihallgathatta, a kihallgatás után a szerencsétlen a városi kórházba szállították, ahol felépüléshez kevés reményt fűznek. A tettes megszökött, a rendőrség erőlyes nyomozásának sikerült a tettest elfogni, ki kedden délben erős fedezet mellett a fogházba kísérték.

* **Áthelyezés.** Kiss Andor zombori állatorvosgyakornokot Algyógyra helyezték át.

* **Állatorvos választás.** Gerő Árpád ököri községi állatorvost Sajkásszentivánban hasonló minőségben megválasztották.

* **A zombori lóverseny** mely jövő szombat és vasárnap tartatik meg, igen élénknek ígérkezik. Az előjelékből ítélve, — s ha az idő kedvezni fog — nagyon sok idegen látogatta majd városunkat. A megye gazdaközönsége nagy számban lesz képviselve. A verseny rendező bizottság már is szorgosan munkálkodik, hogy az ünnepély a régi tradíciókhoz képest mindenben sikerüljön.

* **A lefolyt zsidó újévi ünnepek** alkalmával, a zsinagóga szüfőlásig megtelt ájtatos hívőkkel. Mindkét napon egész délelőtt megszakítás nélkül tartottak isztiszteletet. Lifschitz Leó fő- és Weisz S. másodkántor teljes igyekezettel és zenei tudásukkal valamint az általuk betanított templomi énekkar az orgona kíséretével nagyban hozzá járultak a vallásos érzés és áhitat emeléséhez. Mindkét kántor derekasan megfelelt, gyönyörű hangjukkal lelket felemelő egyházi énekekkel a hozzájuk fűzött várakozásnak. Feltűnést keltett a jól iskolázott énekkar praeciziz énekzése; különösen azonban kitűnt a két kedves Engländer kisasszony és Dénesné emléke. Engländer Esztika szülőja felülmunka a hallgatóság várakozását. Az előjáróság és hitközségi tagok a legnagyobb dícsérettel vannak eltelve. A legnehezebb munka azonban a hé 9-én jövő hétfőn vár rájuk. Ekkor van a zsidóknak legnagyobb és legszentebb ünnepek az Egeztelés napja (Jom Kipur), a mikor is a hívők egész nap szigorú böjtölés között a templomban töltik idejüket bűnbánó imák és szoltárok elrebegése mellett. A bört vasárnap este 6 órától hétfőn este 6 óráig tart.

* **Anyakönyvi hírek.** F. évi szeptember hó 30. és október hó 1., 2. és 3-án elhaltak: Predojevits János 80 éves, Raics Fülöp 28 éves, Vidákovits Anna 3 hónapos, Doits István 28 éves, Lukits Zsigmond 1 éves, Kovács Rozália 10 hónapos, özv. Levrits Sándorné 78 éves, Stebler János 8 éves, özv. Paranoszits Jánosné 65 éves. Házaságot kötöttek: Terdin Mladen és Igysuki Perszida Zombor. Gyulince Sándor és Petrovits Lyubicza Zombor. Matarits László és Beretich Mária Zombor. Született: 6 gyermek.

* **Táncmulatság.** A zombori izr. ifjúság f. évi október hó 22-én, a Vadász-kürt szálloda üsszes termeiben jótékony célú táncmulatságot rendez, melyre a t. közönség tisztelettel meghívatik.

* **Eljegyzés.** Veszelovszky Károly vármegyei tisztviselő leányát Arankát, eljegyezte Eszékéről Dr. Hrabal Antal városi tanácsos.

* **A bajmoki új zsinagóga.** A bajmoki új zsidótemplom végre teljesen elkészült és már teljes díszében pompázik, készen arra, hogy az ájtatos híveket a nagyünnepekre befogadja. A templom, melynek tervezése Balog Lipót, szabadkai mérnök ügyes kezét dicséri, nagy tetszésnek örvend és általános nézet, hogy környékszerzte — a szabadkai kivéve — egyedül áll a maga nemében. Az ünnepélyes felszentelés tavasszal lesz.

* **Dr. Platz Bonifác** szegedi 'ankertületi kir. főigazgatót a vallás és közoktatásügyi miniszter az 1905/6. tanévtől kezdődőleg a budapesti országos tanárvizsgáló bizottság tagjává nevezte ki, még pedig a földrajzi szakra.

* **Királyi elismerés.** A hivatalos lap keddi száma hozza, hogy öfelsége megengedte, hogy Lobmayer István szegedi kir. főügyésznek saját kérelmére történt nyugdíjaztatása alkalmából az igazságszolgáltatás terén hosszú időn át teljesített

és buzgó szolgálataiért a legfelsőbb elismerés tudat adassék.

* **A polgári kaszinó ünnepe.** F. hó 2-án vasárnap ünnepelte meg a Polgári Kaszinó id. Heindlhoffer Róbert egyesületi pénztárosok működésének 40 éves fordulóját. A kaszinó az ünnepeltnek arcképét is megfestette a nagyerterm részére. A leleplezés egy diszközgyűlés keretében történt, mely d. e. 11 órakor kezdődött. Az egyesületi dalára a Hymusz éneke után Pribil Ernő elnök egy szép beszédben méltatta az ünnepelt pénztáros 40 évi munkálkodását. Azután Rácz Soma tartott egy ünnepi beszédet. A beszédekre az ünnepelt mélyen meghatóan mondott köszönetet. Este 8 órakor mintegy 60 terítők bankett volt.

* **Negyven éves tanítói jubileum.** A bácsfeketehgyi ev. ref. magyar egyház hétfőn délelőtt a ref. egyh. díszes templomában egy fényes ünnepélyt rendezett. Szalay László ref. tanító 40 éves jubileumát, ki e 40 évből 2 évet töltött Szegeden, 5 évet Tisza-Inokán s 33 évet Bácsfeketehgyen. Az ünnepély énekekkel és imádsággal kezdődött, melyek végzetével Tóth Sándor ref. lelkész szép beszédben üdvözölte az ünnepeltet a bácsfeketehgyi ref. magyar és német ajkú egyház nevében. Utána Hamel Nándor ev. lelkész az ev. egyház, — Kozma Dezső községi jzó a község, — Pál József r. tanító a fkegyi tanítói kar, Varga János ifjú gazda a volt tanítványok s végül Fehér Juliska 8 éves leánya egy díszes tintatartó átnyújtása mellett a mostani tanítványok nevében. E pontnál nem maradt szem szárazon. Az ünnepelt minden üdvözletre, rövid, szép s megható válaszzal felelt. Végül a "Hymusz" elzengése után a közönség szótsozolt. Estére az Erdős János vendéglőjében fényes bankett volt, melyen a lelkes toaszok sem hiányoztak. Az esős idő daczára sokan voltak a szomszéd falvakból is.

* **Orvosválasztás Hercegszántón.** Hercegszántón a napokban töltötték be a dr. Simonovits lemondása folytán megüresedett orvosi állást. Hat pályázó közül dr. Nierit Gyula almas-kamarási orvost választották meg. Erdekes, hogy az orvost senki se ismerte s csak vaktában választották meg. Most azonban, hogy közelebről ismerik, a választást meg akarják föllebezni.

* **A szegedi kereskedelmi és iparkamara** szeptember 28-iki ülésén Perjessy László szegedi kereskedelmi iskolai igazgató választott meg — 23 szoval 19 ellen — a kamara titkárává.

* **Templomszentelés.** A keletibai uradalmi templom, mely majd két évtizede hogy épül és remeke az építő művészetnek, teljesen elkészült s legközelebb fel is szentelik.

* **Zentai iskolák** megvizsgálását a múlt héten napokon át eszközölte a megyei másodfelügyelő. Az eredményről még nincs tudomásunk, de hiszük, hogy iskoláink botránys felszerelését nem hagyja szó nélkül és illetékes helyen intézkedni fog orvoslásról.

* **Tifusz járvány Ujvidéken.** Ujvidéki tudósítónk írja, hogy ott a múlt héten 24 tifusz megbetegedés történt és több beteg meg is halt. A veszedelmes járvány terjedése ellen a városi tanács mindent elkövet.

* **Másodvirágások.** Múlt éven is hirt adtunk, hogy Oszivaczon Schwarz Lajos udvarában, a vadgesztenye márczosa is virágzik. Akkor is csodálkoztunk, ép úgy mint most is. A gesztenye pompás virágzásban áll. A virág szirmai körülöngyösölnek a méhek. Zomborban özv. Spitzer Bernátné udvarában a megfa van másodvirágzásban.

* **Magyar név.** A belügyminiszter megengedte, hogy Pollák József zentslakos, valamint kiskoru gyermekai Vilma, Gizella, Emma, Irén, Mária és Dezső vezetéknévüket Pálra változtathassák, továbbá Vanicsek István bajai lakos Veremesre, Blumschein Károly újkeri lakos Borosra változtathassák vezetéknévüket.

* **Elvi jelentőségű határozatok.** A kereskedelemügyi minisztérium legújabb határozata szerint kályhás- és fazekasiparosok a kályháknak és takaréktűzhelyeknek szétszedésénél és összerakásánál a kéményseprő munkakörébe eső tisztogatást maguk is elvégezhetik. Munkakönyv kiállítását nem lehet megtagadni azon egyéntől, aki munkaadójától a tanonczszerződés lejárta előtt lépett ugyan ki, de munkaadója a kilépéstől számított 14 nap alatt visszavezetését nem kérte.

* **Megszűnt járvány.** Sze'tamason mint a hatóság kóriratilag tudja, a takonykór megszűnt.

* **Anyakönyvi kinevezés.** A belügyminiszter Bács-Bodrogmegyéhez tartozó Felső-Kaboli anyakönyvi kerületbe Marinkov Gergely segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

* **Végeladás engedély nélkül.** A belügyminiszter — mint a "Magyar Kereskedők Lapja" jelenti, a közel multban 5730/904. sz. a. érdekes határozata kimondja, hogy az, aki iparhatósági engedély nélkül áruít végeladást, árverés, vagy tömeges és gyors eladásra ingerlő más módon eladja, a kihágás elkövetésén és ennek büntetésén kívül az előadásból befolyt összeg tizedrésztét szintén megfizetni köteles.

* **Az Apatin-Baja közti hajózást** a napokban erre az évadra beszüntették.

* **Vasuti összeköttetés Tittel és Nagybecskerek közt.** A kereskedelmi miniszter a Gfeher, Grossman és Schoch czégrek előmunkálati engedélyt adott Tittelől — a Tisza áthidalásával — Nagybecskerekig vezetendő vasutvonlra.

* **Mohol fejlődése.** A moholi képviselőtestület — mint értesülünk — elhatározta, hogy a községben 1, a szállásokon pedig 3 iskolát épít. Létesít továbbá 2 óvodát s egy kórházat is.

* **A csantavéri-uti rablógylkosok.** Dr. Aczél Nándor a pestvidéki törvényszék vizsgálóbírója nyári szabadágidejéről visszatérve átvette hivatala vezetését dr. Laudon Gyula törv. bíró, vizsgálóbíró-helyettesétől. Dr. Aczél vizsgálóbíró most ujra folytatja a vizsgálatot Oláh Simkó János és társai, a vácz-réségi és a csantavéri-uti rablógylkosok bűnygyében. Még mintegy 40—50 tanu kihallgatása van hátra a rablógylkos banda bácsmegyei viselt dolgaira vonatkozólag. A nagyszabásu bünygyben dr. Aczél október hó végéig befejezi a vizsgálatot s átteszi az iratokat az ügyészséghez indítványlétel végett.

* **Szanatóriumi bizottságok.** Lapunk egyikszámában említettük, hogy az ország több helyén szervezik a szanatóriumi bizottságokat. Legutóbb Orsován Ritter Károlyné, Rákospotlán Wagner Manóné, Ujvidéken Piukovitch Ferenozné, Léván Báthy László prépost, Frommer J. főorvos és dr. Halassy Kálmáné, Kolozsvárott Szvacoina Gézéné, Győrött gr. Laszberg Rezsóné, Baján Hegedűs Aladárné alakították meg a József kir. herczeg Szanatórium-Egyesület hülybizottságát. Ugy értesülünk, hogy a József kir. herczeg Szanatórium-Egyesület taggyűlése városunkban és megyénkben folyamatban van. A szegénysorsu tüdőbeteg ügye a gyönglökődő nő kezében van és bizonynal nincs rossz kézben az

ügy, melyért a magyar úrasszonyok buzgólkodnak. Nem tudjuk elég melegséggel kérni városunk társadalmát, hogy az ország akcióiból ne maradjon ki és segítsék mi is egy-egy tételjárt azon intézmények összehordására, ahol emberek életének megmentéséről van szó.

*** Utépítés.** Ugy értesülünk, hogy környékünkön nemsokára ki fog épülni a baja-bezdáni műút. Az érdekltek községek már mozgalmat indítottak az ügyben, hogy az út építését megstúrgessék.

*** Aljegyzőválasztás Torzsán.** Torzsán a megüresedett aljegyzői állásra egyhanglag Solich Ede eddigi községi irnokot választották meg.

*** Mikor született Jézus?** E kérdés legalább is furcsának fog tetszeni, mert mindenki úgy véli, hogy 1906 évvel ezelőtt. Pedig talán nem így van. Méréből ugyanis azt jelentik, hogy a német természettudósok kongresszusának matematikai osztályában dr. Herz bécsi tanár szenzációs előadást tartott a kérdésről s a tudós tanár a husvétii ünnepek dátumait visszamenőleg számítva ez alapon arra az eredményre jutott, hogy a Krisztus a mi időszámításunk előtt tíz évvel született.

*** III-ik osztály a gyorsvonaton.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, melyben az államasutak gyorsvonatain a III-ik osztályú kocsik forgalmának életbeléptetését kéri. A felterjesztés rámutat arra, hogy a mai rendszer mellett a gyorsvonati utazás lényegesen meg van drágítva és megnehezítve, ami gazdasági szempontból hátrányos, azonfelül a vasúti forgalom érdekeinek sem felel meg, mert a III. osztályú kocsik hiánya folytan a gyorsvonatok nemcsak általában, de a személyvonatokhoz viszonyítva is igen kevésbé vételnek igénybe.

*** Elfogott pénzhamisító.** Szemányi József apatini óras arra vállalkozott, hogy Brenner Ferencz ottani szodagyáros elromlott ügyeit jutányosan megoldálja. Az előnyös ajánlat megtetszett Brennernek és felhívta az ajánlózókat, hogy jöjjen vele Budapestre a szükséges anyagok beszerzése végett. Tegnapielőt fel is utaztak a fővárosba, a hol Brenner Szemányinak 1300 koronát adott át, hogy ő — minthogy neki más dolga akadt — vásárolja be a szükséges anyagokat. Szemányi 4 ládával tért vissza a bevásárlásról. Az esti vonat hazafelé indultak. Szemányi 3 ládával egy ismerőshez szállt be egy II-od oszt. kupéba, Brenner még egy másik fillékbe ült. Kiszállás állomáson remülettel tapasztalta Brenner, hogy 500 korona aranypenze hiányzik, Szabadkán pedig Szemányi oda sietett Brennerhez, hogy tudtára adja neki, hogy a 3 láda is eltűnt. — Brenner azonban a rendőrségre sietett Szemányival, elmondták a történeteket. A rendőrség azonban a büntetett előéletűek lajstromát kutatta át, a hol Szemányi nevét is megtalálták. A név mint többszörös gonosztevő szerepelt a lajstromban. Szemányi összesen 14 évet töltött már fegyházban lopásokért, sikasztásért, hatóság elleni erőszak miatt és csak ez év május 29-én szabadult ki, azóta Apatinban telepedett le. A szódás ügy javítás czimén ismét pénzhamisítási műveletet akart felhasználni, mert a rendőrség által felbontott egyik ládában kenyérsavat, légenyisavat, királyvizet, sósavat találtak. A jómadár addig fogva marad a szabadkai rendőrség bürtönében, míg a vizsgálatot befejezik.

*** Veszedelmes zsebtolvaj.** A szabadkai rendőrség hétfőn tetten érte és letartóztatta Drobina Lajos órszállási illetőségű közveszélyes zsebtolvajt. A mikor Marodics Szávó szabadkai titkos rendőr előállítani akarta, a gazember leakarta szűrni a rendőrt.

*** Gyilkos zenész.** Véres gyilkosságáról ad hírt bács-madarasi tudósítónk. Borbás János földmives e hónap elején este egyedül mulatott a Marsák-főle korosmában mikor beállított az ivóba Halák András tamburás, ki már övek óta ellenséges viszonyban áll Borbással. Halák a haragosával szemben levő asztalnál foglalt helyet s csipős megjegyzéseivel beszszantani kezdte Borbást. Az egyideig türelme a csipkedéseket, de mikor a tamburás egy megjegyzésével különösen elevenedni talált, nem állhatta meg, hogy oda ne szöljön:

— Fogd be a szádat, te fattyu cigány, mert beléd fojtom a szuszit!

— Előbb elfű a kend talpa alatt a szél, vágta oda az önéretében sértet muzsikus.

Borbás ezután még egy-két becsmerlő szót vetett Halák felé, aztán fizetett s elhagyta a kocsmát. Eppen távozóban volt, mikor megérkezett Halák barátja Zivuska Ferencz nagybűbős. A tamburás egy-két szót váltott barátjával, majd mindketten utána mentek az eltávozott Borbásnak. Egy ideig távolról követték, mikor azonban Borbás a postahatárat elé ért, Halák hirtelen a gyantatulatnál menő haragosa elé ugrott s rákiáltott: — Na kutya, fojds hát belém a szuszit és ezzel úgy vágta fejbe a nála levő bottal, hogy az megtárorodva esett a földre, majd előrúgta a kését s azt markolatig dőfte Borbás szívébe. A szerencsétlen ember nyomban meghalt. Halakot a rendőrség Zivuskával együtt még az éjjel letartóztatta.

*** Meglopott földbirtokos.** Vargahorgosi Ferencz csantavéri lakos azzal állított be László Géza szabadkai rendőralkapitányhoz, hogy tornyosi pusztáján nagybő lopást követtek el. Ismerve László nyomozó tehetségét, kérte a kapitányt, hogy vegye kezébe az ügyet. László, miután az ilyen dolog nem megy holmi privát megkeresésre, felvette a panaszt és intézkedett a nyomozás ügyében. Elloptak Vargahorgosítól 4 lovat és 2 csikót, egy sárgára festett szegedi kocsit, 4 lóra való szerszámot és egy subát. A kár körülbelül 3200 korona.

*** Férjgyilkosság vagyonért.** A közeli Janoshalma község lakosságát rémes büntény tartja hétfő óta állandó izgalottságban. Az áldozat Simovics Mihály jómodó pálinkafőző, akit hétfőre virradóra megfulltva találtak szobájában. Az eset részleteiről szóló tudósítás a következő: Simovics Mihály jánosalmi pálinkafőző lakásáról hétfőn reggel remült arckifejezéssel rohant a vele közös háztartásban élő Harcsi Róza, hogy éltársát reggel szobájában megfulltva találta. A rendőrség, mely mindjárt gyanusnak látta az esetet, azonnal megindította a nyomozást, melynek alapján eddig is alapos gyanuok merültek fel, hogy a szerencsétlen 63 éves ember gyilkos kezek áldozata lett. Bár a hulla úgy volt elhelyezve, hogy az öngyilkosság látszatát kelte, de a vizsgálat félrevezetése aligha sikerült a tetteseknek, mert alkülmények mindenben arra szolgálnak bizonyítékkal, hogy a vadházastárs tette el lábálól a magával tehetetlen öreget és ebben a fiatal szeretője nyújtott neki segítséget. A fiatal 38 éves menyecske ugyanis már régebben rávette Simovicost, hogy vagyona felét az ő javára végrendekezze. A végrendeletben a meggyilkolt csakugyan Harcozy Rózát tette meg általános örökösévé, aki pedig azóta csapodár életmódot élt és az egész faluban köztudomású volt, hogy szeretője tart magának, mivel gyakran összejött és többször lagásán találkoztak vele. Az örögi büntény gyujnya annál is inkább valószínű, mert Simovics ellen már a tavaszszal is követték el hasonló merényletet, amikor a saját udvarán baltával verték össze. Ekkor azonban seibeiből felgyógyult és a nyomozás a tettesek kézrekeri-

tése iránt nem vezetett eredményre. A szerencsétlen áldozat hulláját tegnap boncolták fel a bácsalmási járásbiróság és a szabadkai törvényszék kiküldetetei jelenlétében.

*** Intelligens családok figyelmébe** ajánljuk a városunkban telepedett lyoni születésű okl. tanárt Beche Henriket, a ki Berlic módszer szerint tanít francziul és németül. Az első próbaóra ingyenes. Eltesítést ad e lap kiadóhivatala.

Közgazdaság.

Czukorgár Bács megyében. — Mint a „Bácsmege” írja — néhány felsőbácskai földbirtokos egy Bács megyében létesítendő terv kivételén dolgozik. Minden valószínűség szerint már a jövő hónapban kész tervezettel lépnek a nyilvánosság elé.

Lódijazás Zentán. Gazdasági egyesületünk szeptember 22-án lódijazást tartott Zentán. Az egylet nevében dr. Zakó István kir. közjegyző üdvözölte a megjelenteket. Díjakat nyertek: 1 éves kenezcsikóknál: I. díjat 50 K. Kocsis Sz. Mátyás, II. díjat 30 K. Hévér Károly, III. díjat 10 K. Bózó János. 2 éves csikóknál: I. díjat 50 K. Barsi András, II. díjat 50 K. Vukov Endre, III. díjat 20 K. Kazinczy Mihály. Ezüst oklevelet nyertek: Milacky Mihály, II. díjat 50 K. Hévér Péter ifj. II. díjat 40 K. Varga Lajos (Ado ján), III. díjat 20 K. Vukov Endre. Anyakönyvvezőknél: I. díjat 80 K. Málykúti József (M.-Kanisza), II. díjat 60 K. Gerster Károly (Obecse), III. díjat 40 K. Baráti Mihály, IV. díjat 20 K. Nagynémedi István. Ezüst oklevelet nyertek: Gerster Károly (Obecse), Hévér János és Piszár János.

Irodalom.

— Az „Igasság” októberi számában a szerkesztő Pataj Sándor, aki maga is az általános választói jog ligájának alapító tagja, folytatja az általános választói jog érdekében az agitációt, még pedig az általánosságot a nőkre is kiterjesztve. Közli a nők feliratát, amelyet az országgyűléshez intéztek, és Neményi Erzsébet cikizték a nők választó jogáról. A szeb párt népgyűlési határozatát a választói jog érdekében. Bedy Schwimmer Rózsától Dr. Kabos Mártontól utirajzot, Papp Dánieltől mulatságos katonai históriát. Versekkel Palágyi Lajostól, Janda Matildtól, Korniss Arankától, Pataj Sándortól műfordítás a most elhunyt Baumbaeh verseiből. Radikális politikai igazságügyi jegyzeteket. És egy szó sincs benne a Zeysig-ügyről! A lap egész évre csak 1 frt.

— A népek maga iránti való bivalma mindennél hatalmasabb a világon. Független séget és szabadságot a messzei nép a sokkal hatalmasabb ellenség ellen mindaddig diadalmasan meg tudta védeni, a nig ravasz cselfogások és jóslatok meg nem fosztották a népet maga iránt láptál bizalmától. Hogy mly veszedelmet rejt magában az, ha a népben ügye iránt csüggedést támasztanak, azt az Endrei Zalán-féle Világ Történelme e heli számában leirt meszei háboru éleken kidomborítja. A világ történelmének a nagyközönosság számára irt népszerű ismeretése soha jobbkor nem történelmet, mint most, amikor a világ történelmének tanulságából a magyar nemzet tanulságokat meríthet. Ez a munkát szerzője éppen úgy írta meg, hogy alkalmas arra, hogy a nagy világ történelmének megismerésére érlelje az olvasóból a saját hazája iránti kötelezettségeket. Mű alványamat ingyen és bérmentve küld a Világ Történelme kiadóhivatala: Budapest, VI., Aradi utca 8.

5344. szám. kig. 904.

Pályázati hirdetmény.

Mohol községében lemondás folytán üresedésbe jött községi adóírási állásra ezennel pályázatot hirdetnek.

Az állást havi részletekben fizetendő évi 1000 kor. javadalmazással s 140 korona uti átalánnyal van összekötve.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám 1905. évi október hó 15-éig annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Zenta, 1905. szept. 24.

Dr. Buday Pál,
főszolgabíró.

3471 szám. 905.

Pályázati hirdetmény.

Járásomhoz tartozó Béreg községben leköszönés folytán üresedésbe jött írnök végrehajtói állásra pályázatot nyitok.

Javadalmazás évi 500 korona.

A sokacz (dalmát) nyelv tudása megkívántatik és az ezt igazoló okmányokkal és felszerelt kérvények legkésőbb f. évi október hó 30-ig nyujtandók be hozzám.

Baja, 1905. évi szeptember 19-én.

Mentényi,
szolgabíró.

3326. szám. kig. 1905.

Pályázati hirdetmény.

A járásomhoz tartozó Zsalya községnél leköszönés folytán üresedésbe jött községi írnöki állásra ezennel pályázatot hirdetnek.

Az állás javadalmazása évi 600 korona, mely előleges havi részletekben lesz kiszolgáltatva.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi október hó 12-éig nyujtsák be.

Zsalyán, 1905. évi szeptember hó 18-án.

Nikolits Izidor,
főszolgabíró.

4686. szám.
kig. 1905.

Pályázati hirdetmény.

Lilimos községben üresedésben lévő írnöki állások betöltése végett pályázatot hirdetnek. — Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havi előleges részletekben évi 800 korona. Az írnök a végrehajtói teendőket is köteles végezni. — Szláv nyelv bírása szükségeltetik s ez igazolandó.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó évi október hó 31-ig annál is inkább adják be, mert a később érkezők figyelembe nem vételnek.

Hodság, 1905. évi szeptember hó 27.

Szemző Károly,
főszolgabíró.

Globus -
risztrifikivona

Gőzhengermalom

ellátva a legújabb technikai gépekkel, gépek és épület a legjobb állapotban, teljesen üzemképes Esseg-Alsóváros legforgalmasabb helyén, kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó.

A fizetési feltételek és vételár iránti pontos értesítést készséggel ad

Az eszéki takarékszövetkezet.

2022. sz.

1905.

Árlejtési hirdetmény.

Alolított érsekuraldalmi igazgatóság közhírré teszi, hogy:

1. a bácsi tomori pusztán lévő lóistálló 8268 kor. 06 fillérrel előirányzott helyreállítási;

2. a bácsi erdőgondnoksághoz tartozó erdőri lakok 3456 korona 80 fillérrel előirányzott, tatarozási munkálatai

1905. évi október hó 20-án

Bácsban az érsekuraldalmi számtartóságánál délelőtt 9 órakor fognak árlejtésen biztosítani.

A feltételek, a költségvetés és a terv megtekinthető a bácsi számtartóságnál. Az árlejtésen minden magyar honos részt vehet, aki 830 korona illetve 350 korona bánatpénzt tesz le az árlejtést vezető elnök kezéhez, vagy csatol írásbeli ajánlatához, melyek az árlejtés megkezdéséig fogadtnak csak el. Minden tételre külön ajánlat teendő.

Kalocsa, 1905. évi szeptember 26-án.

Érsekuraldalmi igazgatóság.

Hirdetések

felvétetek
legolcsóbb
árak mellett
lapunk

kiadóhivatalában.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,

servetőgépek, Planet jr. kapálók,
szecsakavágók, répvágók, kukoricza-morszók, darálók, őrlőmalmok, egytemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Az elmúlt
rendkívüli
száraz nyár
folyamán
ismét a

Küküllőmenti

Első Szőlőoltványtelep

(Tulajdonos: GASPARI FRIGYES MEDGYES, 93. N.-Küküllőmegye.)
volt az egyedüli az egész országban,
mely oltványait óriási mennyiségű,
naponta 5 millió liternyi vízzel öntözte, s ennek folytán az egyedüli
szőlőtelep, amely ez évben is valóban
szép és minden tekintetben kifogástalan
minőségű szőlőoltványokat szállít.
**Képes árjegyzék számos elismerő
levéllel ingyen és bérmentve.**

2029. sz.

1905.

HIRDETMÉNY.

A kalocsai érsekségi igazgatóság közhírré teszi, hogy az érsekség tulajdonához tartozó és Pest-Pilis-Solt-Kiskun megye alsó részén levő Duna menti és homoki, továbbá Bács megyei erdeiben 1905. évre üzementvileg kijelölt vágások fája tővön, zárt írásbeli ajánlatok mellett **vágásonkint** eladatni fog.

Minden egyes vágásra külön ajánlat teendő; egy vállalkozó azonban több ily egyes ajánlatot egy levélbe is foglalhat.

Az ajánlatban világosan kiteendő, hogy ajánlattevő a vágás eladási föltételeket ismeri, s azoknak magát mindenben aláveti.

Ezen ajánlatok 1 koronás bélyeggel és 10% bánatpénzzel ellátva

1905. évi október hó 16-ik napjának délelőtt 10 órájáig

az uradalmi főpénztárban nyújtandók be.

Zentúl érkezett, vagy utóajánlatok semmi szín alatt sem fogadtatnak el.

Az árverési föltételek az uradalmi igazgatóságnál, az erdőhivatalnál, a doromlási, ó-sükösdí, baja-szentistváni és bácsi erdőgondnokságoknál megtekinthetők.

Az eladandó vágások a következők:

Sorszám	Az erdő megnevezése	A vágás területe	Meghagyandó magfák	Meghagyandó szerfák	Jegyzet	Becsár	
		kat. hold	darab	darab		korona	fillér
1	Morosi 40 éves vágás	7.29	—	—	Tuskó irtási kötelezettséggel	1104	80
2	Küldoromlási 40 éves vágás	7.32	35	—	7 erdei öl lágý hasáb patronátusi fa a vágatás árában kiadandó	1629	40
3	Góga Lehőczi 20 éves vágás	15.20	10	—	6 erdei öl lágý hasáb patronátusi fa a vágatás árában kiadandó	1694	00
4	Taplósi 40 éves vágás	3.73	16	—	—	966	00
5	Csávoly-Józsefházi 30 éves vágás	50.62	—	—	Tuskó irtási kötelezettséggel 99 erdei öl kemény-dorong patronátusi fa a vágatás árában kiadandó	25868	00
6	Rezét-Koppány 40 éves vágás	14.09	29	—	—	10088	00
7	Rezéti 20 éves vágás	8.08	Minden tölgyfa	—	—	2482	25
8	Rezét picurdi 20 éves vágás	15.38	Minden tölgyfa	—	—	3564	00
9	Rezét-Koppányi 20 éves vágás	5.07	Minden tölgyfa	—	—	3215	00
10	Csanádi 40 éves vágás	1.13	9	—	—	261	50
11	Csanádi 20 éves vágás	16.17	Minden tölgyfa	—	—	6247	00
12	Sükösdí 40 éves vágás (vajás-menti)	6.22	7	—	—	4609	00
13	Sükösdí fekete erdei 20 éves vágás	3.28	Minden tölgyfa	—	—	776	50
14	Gemenczi 20 éves vágás	12.18	Minden tölgyfa	—	—	2486	00
15	Karaszí 20 éves vágás	9.87	Minden tölgyfa	—	—	2250	40
16	Pörbőly-Csertai 40 éves vágás	37.13	40	—	—	17920	00
17	Panduri 40 éves vágás	32.37	19	—	36 erdei öl lágý hasáb patronátusi fa a vágatás árában kiadandó	23713	00
18	Gyűrűsalji 40 éves vágás	40.20	Minden tölgyfa	—	—	2978	80
19	Alsópanduri a) dunaszakadás	0.66	—	—	Tuskó irtási kötelezettséggel	61	20
20	Alsópanduri b) dunaszakadás	0.46	—	—	Tuskó irtási kötelezettséggel	100	30
21	Felsőpanduri dunaszakadás	0.68	—	—	Tuskó irtási kötelezettséggel	137	60
22	Bácsszéplaki 50 éves vágás	60.12	—	—	Tuskó irtási kötelezettséggel	18668	58
23	Bács pakauí 50 éves vágás	58.17	—	—	Tuskó irtási kötelezettséggel 177 erdei öl kemény hasáb patronátusi fa a vágatás árában kiadandó	16502	78
					Összesen	147324	11

Kalocsán, 1905. évi szeptember hó 28-án.

Érsekségi igazgatóság.

Ohlát Károly könyvnyomdájából, Zomborban.